

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка
Навчально-науковий інститут філології та історії
Кафедра іноземних мов та методики викладання

**МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ЗАКЛАДАХ
ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
2024-2025 н. р.**

Освітній рівень	другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма	«Середня освіта (Мова і література (англійська))»
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014. 021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)
Статус дисципліни	нормативна
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні, лабораторні заняття
Форми контролю	іспит

Викладач: к.п.н., ст. викл. Чайка Олена Миколаївна

Email: chayka@gnpu.edu.ua

Телефон: +380994991036

Кількість часу на вивчення

Лекцій	10 (денна), 4 (заочна)
Практичних занять	14(денна), 4 (заочна)
Лабораторних занять	6 (денна), 2 (заочна)
Самостійна робота студента	60 (денна), 80 (заочна)
Форма контролю	Іспит

Глухів 2024

1. Анотація курсу

Розбудова нової держави, реалізація національної програми «Освіта. Україна ХХІ століття» потребують принципово нових підходів до навчання та виховання учительських кадрів, формування їхньої професійної готовності до викладання зарубіжної літератури. Від рівня професійної підготовки майбутнього вчителя мовно-літературної галузі залежить якісне виконання завдань, що постали в системі гуманітарної освіти й виховання підростаючого покоління та його переходу до самостійного життя.

У зв'язку з цим виняткового значення набуває опанування студентами курсом методики викладання зарубіжної літератури в школі, його теоретичною та практичною частинами.

Включення до навчальних планів вищих педагогічних закладів освіти методики викладання зарубіжної літератури як однієї з основних профілюючих дисциплін надає їй нового статусу. Вона поєднує в собі психолого-педагогічний і літературознавчий складники, адже у ній ідеться як про зміст навчання, так і про його шляхи та виховні завдання.

Навчальна дисципліна «Методика навчання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти» має своїм завданням професійну методичну підготовку майбутнього вчителя зарубіжної літератури, розвиток його здібностей і творчої самостійності, пошуку нестандартних рішень, покращення творчого потенціалу і специфіки роботи в українській школі.

Знайомство з курсом дасть можливість пізнати своєрідність зарубіжної літератури як навчального предмета, зрозуміти, що таке урок літератури, визначити сутність методів, прийомів, шляхів аналізу, тобто засвоїти основи дидактики відповідно до специфіки викладання зарубіжної літератури; навчити розглядати історико-літературні факти з урахуванням вікових особливостей школярів, їхніх читацьких інтересів, рівня підготовки (життєвої, читацької, мовної тощо); визначити специфіку сприймання художнього тексту в перекладі; розкрити різні форми взаємозв'язку під час засвоєння матеріалу різних національних літератур.

Мета курсу - ознайомити студента із змістом і структурою шкільної програми із зарубіжної літератури, дати необхідну методичну підготовку, допомогти майбутньому вчителю поєднати отримані теоретичні знання, вміння і навички в систему викладання, розвинути його творчі здібності, підготувати студента до проведення уроків із зарубіжної літератури в українській школі.

Завдання курсу :

- розкрити етапи становлення та розвитку предмета «Зарубіжна література» в профільній школі;
- визначити специфіку вивчення зарубіжної літератури в сучасній загальноосвітній школі;
- ознайомитися з найвагомішими методичними здобутками науковців та вчителів-практиків;
- розкрити нові технології викладання літератури як мистецтва слова;
- забезпечити знання основ дидактики;
- озброїти здобувачів освіти методичними навичками і вміннями;
- засвоїти вимоги до особистості вчителя і його професійної підготовки: досконало знати навчальну дисципліну, любити свій предмет і тих, кому викладаєш, ефективно здійснювати навчання, виховувати і творчо розвивати учнів;
- виробити вміння цікаво і доступно викладати навчальний предмет з ефективними результатами;
- виробити навички самостійного підходу у розробці системи викладання предмета: методів, шляхів аналізу, вивчення біографії письменників, уроків, позакласних заходів тощо.

До закінчення курсу здобувачі вищої освіти повинні:

- ґрунтовно засвоїти певну суму знань з предмета, опанувати основні питання викладання шкільного курсу зарубіжної літератури в сучасній загальноосвітній школі;
- оволодіти методикою його викладання на теоретичному рівні;
- ознайомитися зі шкільною програмою, підручниками й посібниками із зарубіжної літератури;
- вміти конструювати плани-конспекти уроків різних типів та форм проведення;
- мати повне уявлення про літературний розвиток учнів;
- правильно використовувати різні методи, прийоми та форми роботи для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності;
- знатися на особливостях вивчення художніх творів у їх родовій специфіці;
- вміти нестандартно мислити, творчо розвиватися та самовдосконалюватися;
- оволодіти новітніми технологіями навчального процесу.

Навчальна дисципліна має **професійне спрямування** і тісно пов'язана з іншими освітніми компонентами освітньо-професійної програми.

Пререквізити: теоретичною базою вивчення освітнього компонента є навчальні дисципліни «Філософія освіти», «Інноваційна педагогіка», «Педагогічна психологія», Методика навчання англійської мови в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти.

Постреквізити: сформовані компетентності під час вивчення «Методика навчання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти» реалізуються під час проходження двох педагогічних практик, науково-дослідницької практики, складання комплексного кваліфікаційного іспиту, захисту кваліфікаційної роботи; є основою для удосконалення критичного мислення, реалізації творчого потенціалу майбутніх фахівців.

Методична підготовка включає лекційний курс, практичні та лабораторні заняття, педагогічну практику в школі, виконання кваліфікаційної роботи.

За навчальним планом вивчення курсу передбачено протягом 2 семестрів. У робочій програмі визначені найважливіші теми лекційного курсу, а також рекомендована тематика практичних і лабораторних занять, окремо винесені теми для самостійного вивчення, пропонуються завдання для індивідуальної роботи. В усіх розділах виділено матеріал, що пов'язаний зі специфікою викладання зарубіжної літератури в школах України. Усі пропонувані види завдань спрямовані на розвиток у студентів-філологів професійних умінь і навичок, професійних здібностей, а головне – натхненного ставлення до своєї майбутньої професії як певного виду художньої творчості.

Ключові поняття: методика викладання зарубіжної літератури; література як вид мистецтва, урок зарубіжної літератури; типологія уроків літератури, методи навчання; творча лабораторія вчителя, професіоналізм вчителя; план-конспект, зміст, композиція, сценарій уроку; сприйняття, аналіз та інтерпретація тексту; аналіз тексту в єдності змісту і форми; шляхи аналізу тексту; культурологічний підхід до аналізу тексту, монографічна й оглядова тема; інтерактивні форми і нові технології навчання; взаємодія мистецтв на уроці зарубіжної літератури; діалогічність уроку літератури; організація співтворчої діяльності вчителя й школярів; літературно-творчий розвиток учнів; вивчення в школі теорії літератури; організація позакласного читання; формування читацьких умінь і навичок учнів; розвиток мовлення школярів; організація позакласної й позашкільної роботи із зарубіжної літератури.

У результаті вивчення освітнього компонента у здобувача вищої освіти мають бути сформовані такі компетентності:

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі загальної середньої та фахової передвищої освіти за предметною спеціальністю 014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література), що передбачає застосування інновацій у

процесі навчання та проведення наукових педагогічних досліджень і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, приймати обґрунтовані рішення у професійній та дослідницькій діяльності, прогнозувати й презентувати її результати, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.

ЗК 4. Здатність дотримуватися принципів академічної доброчесності у професійній діяльності та під час виконання науково-педагогічних досліджень, спроможність формувати в здобувачів освіти культуру академічної доброчесності.

ЗК 6. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності, обробляти й аналізувати інформацію з різних джерел.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спроможність генерувати нові ідеї, мислити логічно, критично, аналітично, абстрактно, аналізувати та синтезувати.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК 2. Здатність здійснювати моніторинг власної науково-дослідницької і педагогічної діяльності, визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК 3. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в здобувачів освіти ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання, розв'язування задач дослідницького та / або інноваційного характеру в професійній діяльності.

ФК 4. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати в них обґрунтовану позитивну самооцінку.

ФК 6. Володіння концептуальними основами структури і змісту освітнього процесу, уміння застосувати отримані теоретичні знання в науково-дослідницькій і педагогічній діяльності та виконувати основні професійно-методичні функції.

ФК 7. Здатність застосовувати сучасні освітні технології, інноваційні методи, прийоми, засоби навчання в професійній діяльності, структурувати та організовувати навчальний матеріал відповідно до вимог типових освітніх програм.

ФК 8. Здатність планувати, творчо конструювати та коригувати освітню діяльність в закладах освіти різного типу з урахуванням індивідуальних і вікових особливостей здобувачів освіти.

Компетентності предметної спеціальності (ПК)

ПК 4. Здатність моделювати та реалізовувати освітній процес, проєктувати індивідуальні освітні маршрути здобувачів освіти з англійської мови та зарубіжної літератури, планувати і проводити навчальні заняття та виховні заходи, володіти технологіями, методами і прийомами навчання, оцінювати їх ефективність і розробляти шляхи вдосконалення в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти, зокрема в умовах дистанційного та змішаного навчання.

ПК 5. Здатність проєктувати форми та методи контролю якості навчання англійської мови та зарубіжної літератури, здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання здобувачів освіти на засадах компетентнісного підходу, обирати та розробляти ефективні види контрольно-вимірювальних матеріалів.

ПК 6. Здатність до використання інновацій у дослідницькій діяльності та в процесі підготовки та проведення занять і виховних заходів з англійської мови та зарубіжної літератури під час створення навчально-методичного забезпечення та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Зміст дисципліни «Методика навчання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти» зорієнтовано на досягнення здобувачами освіти таких **програмих результатів навчання**:

Загально-предметні результати навчання (РН)

РН 3. Знає основні принципи, функції, сучасні форми та методи організації освітньої діяльності, методологію науково-педагогічних досліджень, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість і навички презентації результатів власних досліджень.

РН 4. Дотримується культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в здобувачів освіти.

РН 6. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки й обміну інформацією, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

РН 7. Уміє діяти автономно та в команді, формулює наявні проблеми у сфері освіти, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх розв'язання, прогнозує очікувані результати.

РН 8. Володіє спеціалізованими концептуальними знаннями, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності та освітньої галузі знань, здатен до їх поглиблення впродовж життя.

РН 9. Демонструє здатність до рефлексії науково-дослідницької та педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

РН 10. Демонструє вміння класифікувати, упорядковувати й узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов освітнього процесу, потреб формування ключових компетентностей здобувачів освіти та інтегрованого навчання, розв'язувати задачі і проблеми дослідницького та / або інноваційного характеру в професійній діяльності.

РН 11. Визначає та аналізує шляхи мотивації учнів до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.

РН 13. Застосовує знання з психології, педагогіки, прикладних наук з предметної спеціальності в практичних ситуаціях і дослідницькій діяльності, здатен до виконання основних професійно-методичних функцій.

РН 14. Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування в професійній діяльності.

РН 15. Знає специфіку організації освітнього процесу в закладах різного типу відповідно до індивідуальних і вікових особливостей здобувачів освіти.

Фахові результати навчання (ПРН)

ПРН 4. Демонструє належний рівень загальнотеоретичної та професійної підготовки з англійської мови, зарубіжної літератури та методик їх навчання, уміння моделювати і реалізовувати освітній процес, добирати навчально-методичні матеріали, використовуючи різні джерела інформації, формулювати цілі та завдання, обирати відповідні технології, методи, прийоми навчання; здійснює самостійний науковий пошук для оптимізації процесу навчання англійської мови та зарубіжної літератури в конкретному освітянському контексті.

ПРН 5. Уміє обирати методи і прийоми контролю навчальних досягнень здобувачів освіти з англійської мови та зарубіжної літератури відповідно до цілей і завдань освітнього процесу; оцінювати ефективність контрольно-вимірювальних матеріалів та адаптувати їх до конкретного освітнього середовища.

ПРН 6. Здатен діяти інноваційно з метою реалізації особистісного творчого потенціалу, розв'язування завдань дослідницького характеру та формування ключових і предметних компетентностей здобувачів освіти.

2. Організація навчання, викладання, контролю

Навчальний матеріал курсу структуровано у два логічно завершені змістові модулі, у межах кожної з них визначено навчальні теми, що охоплюють різні види навчальної

діяльності здобувачів освіти: аудиторну (лекції, практичні, лабораторні заняття) та самостійну роботу.

В основу навчання і викладання покладено методи навчання і викладання та форми оцінювання програмних результатів навчання. **Добір методів навчання і викладання** ґрунтується на програмних результатах навчання:

- *словесні* методи: бесіда, дискусія;
- *наочні*: ілюстрування;
- *практичні*: виконання вправ і завдань, робота з інформаційними джерелами;
- *інноваційні* технології: інтегроване навчання, інтерактивне навчання, проблемне навчання.

Організаційні та навчальні обов'язки здобувачів вищої освіти

- належна підготовка до роботи на заняттях; опрацювання додаткових джерел за темою заняття; виконання СРС;
- присутність на заняттях; у разі потреби завчасне попередження викладача різними засобами зв'язку про незмогу взяти участь у ході заняття; виконання завдань практичної роботи, надання на перевірку викладачеві для аналізу та оцінювання;
- активна участь (очно, дистанційно) у практичних заняттях під час обговорення теоретичних питань, виконання колективних та індивідуальних завдань;
- аргументоване доведення власної думки з теми заняття, долучення до обговорення дискусійних питань;
- дотримання академічної доброчесності;
- дотримання правил техніки безпеки й охорони праці, збереження здоров'я та життя під час повітряних тривог.

Здобувачі освіти керуються нормами ПОЛОЖЕННЯ про дотримання принципів академічної доброчесності в Глухівському НПУ ім. О.Довженка (<https://drive.google.com/file/d/1OvkdtmHZncMF13jDEMuWR6Wag4TVxUsO/view>). За умови порушення *академічної доброчесності* під час підготовки до аудиторних занять або виконання завдань самостійної роботи (*привласнення* чужого твору, думки, використання у своєму виступі чужих думок без посилання; перефразування частин тексту інших авторів зі зміною порядку слів або наслідування структури їхньої аргументації без посилання на джерело; *фальсифікація* (вигадування статистичних показників з посиланням на них у якості власних досліджень); *реплікація* (копіювання, тиражування інформації без дозволу автора); *рейрайт* (додавання до чужого матеріалу без дозволу автора додаткової інформації з переробленням раніше оприлюдненого матеріалу і заміною слів та виразів); *компіляція* (укладання з кількох чужих матеріалів свого та редагування без дозволу – смислова, стилістична, граматична правка й скорочення чужого матеріалу*) здобувач вищої освіти не буде допущений до іспиту.

Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:								
	Аудиторні заняття						(СРС)		
	лекції		практичні		лабораторні		Д	З	
	д	з	д	з	д	з			
Змістовий модуль 1. Організація вивчення зарубіжної літератури як навчального предмета в ЗЗСО та ЗФПО									
1. Сучасний стан літературної освіти в Україні.	1						6	10	
2. Змістове наповнення зарубіжної літератури як навчального предмета	1		2	2			6	10	
3. Особливості організації освітнього процесу під час вивчення зарубіжної літератури в 10-11 класах	2	1	2		2	1	6	10	

4. Специфіка навчання/викладання зарубіжної літератури в ЗФПО	2	1	2		2	1	6	10
Модульна контрольна робота							10	
Разом за I семестр	6		6		4		34	
<i>Змістовий модуль 2. . Інноваційна діяльність вчителя та учнів на уроках світової літератури</i>								
5. Сучасний урок літератури: освітні інновації	2	1	2	2			4	10
6. Впровадження інтерактивних форм і методів навчання на уроках світової літератури			2				4	10
7. Інтеграційні типи літературних занять			2				4	10
8. Медіаосвітні технології вивчення зарубіжної літератури у школі	2	1	2		2	2	4	10
Модульна контрольна робота							10	
Разом за II семестр	4	4	8	4	2	2	26	
УСЬОГО	10	4	14	4	6	2	60	80

3. Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ґрунтується на *компетентнісному підході*. Загальний підсумковий бал з дисципліни визначається на основі додавання (знаходження суми) балів за всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни, і виставляється у відомість обліку успішності, індивідуальний навчальний план студента та/або залікову книжку за двома шкалами оцінювання: 100-бальною і ECTS.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність із дисципліни – 100 балів. Підсумкова оцінка є сумою балів, які отримує студент за поточну роботу на практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, модульний контроль.

Максимальний бал за кожне практичне заняття, виконану самостійну роботу, модульний контроль розраховується як частка ваги кожного виду робіт до кількості таких форм роботи, визначених робочою програмою навчальної дисципліни, а саме:

Практичні заняття							Лабораторні заняття			Самостійна робота			Модульний контроль		Форма семестрової атестації – іспит
Максимальна кількість балів – 35							Максимальна кількість балів – 15			Максимальна кількість балів – 30			Максимальна кількість балів – 10		Максимальна кількість балів – 10
ПЗ №1	ПЗ №2	ПЗ №3	ПЗ №4	ПЗ №5	ПЗ №6	ПЗ №7	ЛР №1	ЛР №2	ЛР №3	СР №1	...	СР №10	1	2	10
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	3	3	5	5	

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛОЖЕННЯ про контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів

вищої освіти в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка (https://drive.google.com/file/d/1Cj0T6Nj7_Uk9lOeyl9n1ba-E7lqfl8w7/view)

Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS	Рівні навчальних досягнень студентів
90-100	A	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших здобувачів вищої освіти, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань Може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
82-89	B	Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
74-81	C	У цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок, допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці Вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність
64-73	D	Володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу Має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
60-63	E	Володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер Має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
35-59	FX	Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
1-34	F	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до складання іспиту.

Здобувачі вищої освіти, які одержали незадовільну оцінку (FX) за шкалою ECTS, мають змогу ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання заліку з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється деканом факультету / керівником інституту. Студенти, які отримали незадовільну оцінку (F) за шкалою ECTS, проходять обов'язкове повторне

вивчення дисципліни відповідно до чинних нормативних положень Міністерства освіти і науки України та закладу вищої освіти.

Список рекомендованих джерел

Нормативні документи

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23. 11. 2011 р. № 1392) *Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України*. 2012. № 4-5. С. 3-56; [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-п>.
2. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednyaua-sch-2016/koncepciya.html>

Навчальні посібники, монографії, статті:

1. Ісаєва О. О. Вивчення літератури в цифрову епоху: про реалії сьогодення і перспективи в майбутньому. *Всесвітня література в школах України*. 2016. № 1 (415).
2. Ісаєва О. О. Вивчення літератури під час гібридної війни. *Зарубіжна література*. 2017. № 21 (774). Ісаєва О. О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури : монографія. Київ. 2003.
3. Ісаєва О. О. Формування сучасного читача засобами медіаосвіти. *Всесвітня література в сучасній школі*. 2013. № 2.
4. Ісаєва О. О. Чи буде особистість майбутнього Homo legens? *Дивослово*. 2014. № 4(685).
5. Ісаєва О. О. Читацькоцентрична парадигма вивчення літератури в школі. *ШБІЦ*. 2016. № 5.
6. Клименко Ж. В. Шкільний курс «Зарубіжна література» як чинник формування української національної ідентичності учнів. *Всесвітня література в школах України*. 2016. № 7/8.
7. Клименко Ж. В. Науково-методичний лекторій для вчителя світової літератури «Специфіка вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи» : Лекції 1–22. *Всесвітня література в школах України*. 2015. №№ 3, 6, 12. 26.
8. Клименко Ж. В. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи. Київ. 2006.
9. Ніколенко О. М. Компетентнісний підхід до викладання зарубіжної літератури. *Зарубіжна література*. 2016. № 6. С. 4–9. 54.
10. Мірошниченко Л.Ф. Методика викладання зарубіжної літератури в середніх навчальних закладах України. Київ. 2010.
11. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с.
12. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури у школі: Навчальний посібник. Київ. 2007. 316 с.
13. Удовиченко Л.М. Методика навчання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти. Навчальний посібник для підготовки до атестації студентів-філологів. Київ. 2022. 121 с.
14. Чайка О. М. Комплексна методика розвитку творчої самостійності майбутнього вчителя зарубіжної літератури в процесі їх методичної підготовки. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (педагогічні науки)* / гол. ред. В. С. Курило. Старобільськ : Видавництво Державного закладу «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2019. С. 256–269.

15. Чайка О. М. Вивчення оповідань Г. Белля «Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...» й О. Довженка «Воля до життя» в контексті екзистенціальних ідей. *Рідна школа*. 2019. № 5-6. С.25–31.
16. Чайка О. М., Кушнерьова М. О. Використання інноваційних педагогічних технологій у методичній підготовці майбутнього вчителя зарубіжної літератури. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля*. Серія: Педагогіка та психологія. Педагогічні науки. Дніпро, 2020. Вип. 2 (20). С. 286–292.
17. Чайка О. М. Використання міжпредметних зв'язків у професійній підготовці майбутнього вчителя англійської мови та зарубіжної літератури. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. Збірник наукових праць. Серія: Педагогічні науки. 2023. Вип. 3(53). С. 142–148.
18. Kuznetsova H, Korchova O., Zenchenko T., Chaika O., Hrychanyk N. Forming of Rhetorical Competence of Future Teachers. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary research*. 2022. Vol. 12, Issue 2, Special Issue XXVIII, pp.176–182. – Індексується в Web of Science
19. Chaika O., Kushnierova M., Zaitseva N., Pinchuk I., Fedchenko K. The Impact of Communicative Teaching Methods on the Professional Training of English Language and Literature Teachers. *Revista EDaPECI*. 2024. No. 24 (2), Pp. 176–189.

